

ОСНОВИ МЕДИЧНИХ ЗНАНЬ ТА ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ЗДОРОВ'Я

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність	227 «Терапія та реабілітація»
Освітня програма	Терапія та реабілітація
Статус дисципліни	Нормативна (ПО 20)
Форма навчання	Очна (денна)
Рік підготовки, семестр	I курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	5 кредитів ЄКТС (150 годин, у т. ч. лекції – 27 годин, практичні заняття – 27 годин, самостійна робота студента – 96 годин)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	МКР, реферат, екзамен
Розклад занять	https://schedule.kpi.ua/lecturers?groupId=cc0ab399-f37d-46b4-82d5-d4778e536587
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лекції та практичні заняття - <i>старший викладач Латенко Світлана Борисівна</i> Svitlana.latenko@gmail.com +38(099)029-29-50 +38(096)638-18-28
Розміщення курсу	На платформі Сікорський https://classroom.google.com/c/NTM4NTE1ODk3NTI0?cjc=jk4wyuu jk4wyuu – код курсу, Кампус

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна «*Основи медичних знань та загальна теорія здоров'я*» належить до циклу професійної підготовки нормативних освітніх компонент. Дисципліна охоплює такі основні положення загальної теорії здоров'я як сучасні наукові погляди на поняття «здоров'я» та його складові, чинники, що впливають на стан здоров'я на індивідуальному та популяційному рівнях, основні показники, що застосовуються для характеристики здоров'я людини та населення в цілому. Також розглядаються питання загального вчення про хвороби, зокрема, поняття «хвороба» та принципи класифікації хвороб, причини виникнення хвороб та механізми їх розвитку, роль спадковості, конституції та вікових змін у розвитку патологічних процесів.

Вивчення дисципліни завершується розглядом основних методів діагностики захворювань та організаційної структури міжнародних класифікацій, розроблених Всесвітньою організацією охорони здоров'я для застосування до різних аспектів здоров'я (Міжнародна класифікація хвороб, Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків), вибраних питань організації системи охорони здоров'я України.

Успішне засвоєння основ дисципліни необхідне для формування професійного світогляду та ерудиції, розвитку наукового мислення, створення передумов для наступного усвідомленого набуття системних спеціальних знань, цілісного розуміння значення й потенційних можливостей фізичної терапії та ерготерапевтичних підходів (як складової комплексних реабілітаційних заходів) у впливі на індивідуальне здоров'я, а також розвитку здоров'язберігаючої компетентності щодо власного здоров'я.

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні у студента компетентностей, необхідних для подальшої навчальної та професійної діяльності майбутнього бакалавра з фізичної терапії / ерготерапії, на підставі фундаментальних знань щодо сучасних положень загальної теорії здоров'я та навичок системного розуміння закономірностей виникнення хвороб, що створить засади для набуття глибоких міждисциплінарних знань з проблем фізичної терапії та ерготерапії як підґрунтя успішної підготовки фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з порушеннями функцій органів та систем.

Предметом вивчення дисципліни є основні положення загальної теорії здоров'я та загального вчення про хвороби, а також теоретичні основи їх практичного застосування у фізичній терапії та ерготерапії як складових частин діяльності галузі охорони здоров'я. Програмні результати навчання досягаються шляхом формування наступних загальних і фахових компетентностей:

- **програмні результати¹ навчання**

Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 12	Здатність застосовувати теорій, положень та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук у практичних ситуаціях.
ЗК 13	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
ЗК 15	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Фахові компетентності (ФК)	
ФК 1	Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх виконання і зв'язок з охороною здоров'я.
ФК 4	Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.
ФК 5	Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії,

¹ Для нормативних дисциплін зазначається згідно матриці відповідності програмних компетентностей та результатів навчання в освітній програмі.

	неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.
ФК 13	Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

В результаті засвоєння кредитного модуля студенти мають продемонструвати такі програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1	Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.
ПРН 4	Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.
ПРН 7	Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).
ПРН 16	Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.
ПРН 21	Усвідомлення суспільної значущості професії, позитивної мотивації у виконанні професійної діяльності та певний рівень відповідальності за своє життя і професійну діяльність.

Після засвоєння навчальної дисципліни студент має продемонструвати такі результати навчання:

Знання

- основних понять і положень загальної теорії здоров'я та загального вчення про хвороби;
- знання сучасних науково обґрунтованих поглядів щодо сутності поняття «здоров'я» та внесок вітчизняних вчених у формування цього поняття;
- розуміння цілісного підходу до поняття «здоров'я» як поєднання його окремих складових;
- знання факторів, що впливають на стан здоров'я;
- знання показників, що характеризують індивідуальне та популяційне здоров'я;
- знання основних понять та положень загального вчення про хвороби – основних категорій загальної патології;
- знання основних проявів порушень функцій опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем;
- знання принципів організаційної структури Міжнародної класифікації хвороб (МКХ), Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП);
- знання принципів організації системи охорони здоров'я України та кваліфікаційних характеристик асистента фізичного терапевта та асистента ерготерапевта, знання положень нормативно-правових актів, що їх визначають.

Уміння

- застосовувати основні поняття та положення загальної теорії здоров'я й загального вчення про хвороби у подальшій навчальній і професійній діяльності при:
- обґрунтуванні підходів (заходів, напрямів) зміцнення та збереження індивідуального та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини на основі застосовування сучасних науково-доказових даних;
- проведенні роз'яснювальної роботи серед пацієнтів / клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців;
- трактуванні інформації про наявні у пацієнта / клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

Навички:

- засвоєння нової фахової інформації та поглиблення знань за допомогою самоосвіти;
- оцінювання та представлення власних результатів навчальної діяльності;
- аналізування та застосовування досвіду інших студентів.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

У структурно-логічній схемі навчання дисципліна розміщена на 1 курсі підготовки. Структура викладання побудована таким чином, щоб вивчення дисципліни мало теоретичне та практичне спрямування.

Вивчення дисципліни базується на знаннях та навичках, набутих при вивченні дисциплін природничого напрямку загальної середньої освіти, здатності до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та оцінки інформації.

Загальні та фахові компетентності, здобуті як результат опанування дисципліни, необхідні для подальшого успішного вивчення дисципліни «Пропедевтика фізичної терапії», а у подальшому – «Функціональна діагностика у фізичній терапії, ерготерапії» та інших, пов'язаних дисциплін, що сприятиме проходженню атестації при здобутті першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань "Охорона здоров'я" зі спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

3. Зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ЗДОРОВ'Я

Тема 1.1. Здоров'я як ключове поняття загальної теорії здоров'я

Тема 1.2. Індивідуальне та популяційне здоров'я. Чинники, що впливають на здоров'я.

Тема 1.3. Здоров'я населення. Оцінка стану здоров'я та благополуччя населення.

Тема 1.4. Організація охорони здоров'я населення України.

РОЗДІЛ 2. ОСНОВИ МЕДИЧНИХ ЗНАНЬ

Тема 2.1. Загальне вчення про хвороби.

Тема 2.2. Хвороби серцево-судинної системи.

Тема 2.3. Хвороби органів дихання.

Тема 2.4. Хвороби нервової системи.

Тема 2.5. Хвороби кістково-м'язевої системи.

Тема 2.6. Хвороби травної та видільної системи

Тема 2.7. Хвороби ендокринної системи системи та обміну речовин

Тема 2.8. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Конспект лекцій з кредитного модуля «Основи медичних знань» для студентів бакалаврів Спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», укладач старший викладач Латенко С.Б., рекомендовано кафедрою ББЗЛ (Протокол 1 від 26.08.21 року)
2. Загальна теорія здоров'я. Навчальний посібник / О. І. Міхеєнко // Суми : Університетська книга, 2019. – 156 с.
3. Основи медичних знань : навчальний посібник для студентів природничих спеціальностей вищих навчальних закладів / І. Л. Толочик, Є. Ф. Кучерук // Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 160 с.
4. Основи медичних знань : навчальний посібник / О. І. Антонова; Міністерство освіти і науки України, Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського // Кременчук : ПП Щербатих О.В., 2019. – 126 с. : рис., табл. (бібліотека КПІ, інтернет – пошук за назвою)
5. Валеологія : основи індивідуального здоров'я людини : навчальний посібник / О. І. Міхеєнко. – 2-ге вид., перероб. і допов. // Суми : Університетська книга, 2020. – 448 с. (перше видання є у бібліотеці КПІ).
6. Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження : колективна монографія / за заг. ред. проф. Ю. Д. Бойчука. – Харків : Вид. Рожко С. Г., 2017. – 488 с.

Додаткова література

1. Громадське здоров'я : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. Ф. Москаленко, О. П. Гульчій, Т. С. Гузева [та ін.]. – Вид. 3 // Вінниця : Нова Книга, 2013. – 560 с. : іл.
(необхідні сторінки доступні на інтернет-ресурсі – <https://books.google.com.ua/books?id=Pg7WCQAAQBAJ&printsec=copyright&hl=uk#v=onepage&q&f=false>).
2. Основи медичних знань : підручник [для студентів педагогічних вищих навчальних закладів] / І. Т. Шимонко, Ю. Л. Роголя, С. Я. Волошанська, В. М. Філь. – Дрогобич : Видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2014. – 272 с.
3. Міжнародна класифікація хвороб (МКХ-10) (інтернет – пошук за назвою).
4. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19 листопада 1992 року № 2801-XII
(інтернет-ресурс <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>).
5. Наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про внесення змін до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 "Охорона здоров'я"» від 13.12.2018 № 2331 (інтернет-ресурс – <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2331282-18#Text>).

Інформаційні ресурси

- Всесвітня організація охорони здоров'я www.who.int
- Кохрейнівська бібліотека www.cochrane.org
- Національна медична бібліотека США – MEDLINE www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
- Центр контролю та профілактики захворювань www.cdc.gov
- Центр громадського здоров'я МОЗ України www.phc.org.ua
- Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх»: <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань	Кількість аудиторних годин
Розділ 1. Загальна теорія здоров'я		
Тема 1.1. Здоров'я як ключове поняття загальної теорії здоров'я		
1	ЛЕКЦІЯ 1. Тема: Вступ до дисципліни. Здоров'я як ключове поняття загальної теорії здоров'я. Сутність поняття «здоров'я». Здоров'я людини. Здоров'я нації. Внесок вітчизняних вчених у розвиток теорії «здоров'я». Цілісний погляд на здоров'я.	2
Тема 1.2. Індивідуальне та популяційне здоров'я, чинники що впливають на здоров'я		
2	ЛЕКЦІЯ 2. Тема: Індивідуальне та популяційне здоров'я. Рівні здоров'я. Індивідуальне здоров'я та його складові. Індивідуальне теоретичне та фактичне здоров'я. Суб'єктивне та об'єктивне здоров'я. Поняття «популяційне здоров'я». Поняття про «детермінанти здоров'я». Екзогенні та ендогенні чинники. Вплив природно-екологічних факторів.	2
Тема 1.3. Оцінка стану здоров'я та благополуччя населення.		
3	ЛЕКЦІЯ 3. Громадське здоров'я. Групи показників здоров'я. Медико-демографічні показники. Показники соціального та психічного благополуччя. Комплексні показники здоров'я населення. Індекс розвитку людського потенціалу.	2
Тема 1.4. Місце фізичної терапії та ерготерапії в системі охорони здоров'я.		
4	ЛЕКЦІЯ 4. Основні напрямки роботи ВООЗ з питань охорони здоров'я. Організація охорони здоров'я населення України. Всесвітня організація охорони здоров'я. Функції та структура ВООЗ. Основні правові засади охорони здоров'я населення України. Організаційні принципи охорони здоров'я в Україні. Місце фізичної терапії та ерготерапії в системі охорони здоров'я. Положення кваліфікаційних характеристик асистента фізичного терапевта та асистента ерготерапевта.	2
Розділ 2. Основи медичних знань		
Тема 2.1. Загальне вчення про хвороби.		
5	ЛЕКЦІЯ 5. Тема: Загальне вчення про хвороби - 1 Поняття «хвороба», патологічна реакція, патологічний стан, Вчення про етіологію та патогенез. Принципи класифікації хвороб. Міжнародна класифікація хвороб. Поняття про симптоми та синдроми.	2
6.	ЛЕКЦІЯ 6. Тема: Загальне вчення про хвороби - 2. Реактивність організму, механізми захисту організму від патологічних чинників (захисні та компенсаторні реакції, захисні бар'єри). Періоди перетікання хвороби, Поняття про імунітет та алергію, типи алергічних реакцій та механізми їх розвитку, анафілактичний шок та перша допомога при алергії	2
7.	ЛЕКЦІЯ 7. Основи діагностики та обстеження хворих. Поняття про «діагноз» та методи обстеження хворих. Клінічні та параклінічні методи обстеження хворих: збір анамнезу, огляд, перкусія, аускультация, лабораторні та інструментальні методи обстеження, функціональні проби та їх місце у фізичній терапії, ерготерапії.	2
Тема 2.2. Характеристика захворювань серцево-судинної системи.		

8	ЛЕКЦІЯ 8. Тема: Хвороби серцево-судинної системи. Основні симптоми та синдроми серцево-судинних захворювань. Методи обстеження хворих. Атеросклероз, Ішемічна хвороба серця. Гіпертонічна хвороба. Серцева недостатність. Вади серця. Захворювання вен та артерій. Роль фізичного терапевта у відновному лікуванні.	2
Тема 2.3. Характеристика захворювань органів дихання.		
9	ЛЕКЦІЯ 9. Тема: Хвороби органів дихання. Основні симптоми та синдроми захворювань органів дихання. Методи обстеження хворих. Хронічні обструктивні хвороби легень. Астма бронхіальна. Пневмонія. Дихальна недостатність. Легенева гіпертензія. Інфекційні захворювання органів дихання. Роль фізичного терапевта у відновному лікуванні хворих	2
Тема 2.4. Характеристика захворювань нервової системи.		
10	ЛЕКЦІЯ 10. Тема: Хвороби нервової системи. Основні симптоми та синдроми при захворюваннях центральної та периферичної нервової системи. Методи обстеження хворих. Патологічні процеси в нервовій системі. Розлади мозкового кровообігу. Дегенеративні хвороби нервової системи. Інфекційні захворювання нервової системи. Роль фізичного терапевта у відновному лікуванні	2
Тема 2.5. Характеристика захворювань опорно-рухового апарату.		
11	ЛЕКЦІЯ 11. Тема: Хвороби кістково-м'язової системи. Основні ознаки травм і захворювань опорно-рухового апарату. Характеристика патологічних процесів в кістково-м'язовій системі: функціональні розлади, запальовальні процеси, порушення тканинних структур, деформації. Методи обстеження. Порушення постави, травми ОРА: забої, вивихи, розтягнення, переломи, перша допомога. Роль фізичного терапевта у відновному лікуванні хворих.	2
2.6. Характеристика захворювань травної та видільної системи		
12.	ЛЕКЦІЯ 12. Тема хвороби шлунково-кишкового тракту та нирок Основні симптоми та синдроми захворювань шлунково-кишкового тракту та нирок. Методи дослідження хворих. Характеристика основних захворювань ШКТ: гастрит, коліт, холецистит, панкреатит, виразкова хвороба шлунка та 12-палої кишки, злоякісні пухлини. Характеристика захворювань видільної системи: цистит, нефрит, гломерулонефрит. Роль фізичного терапевта у відновному лікуванні.	2
2.7. Характеристика захворювань ендокринної системи та обміну речовин		
13.	ЛЕКЦІЯ 13. Захворювання обміну речовин та ендокринної системи Ознаки захворювань ендокринної системи та обміну речовин. Методи обстеження. Цукровий діабет, ожиріння, падагра, гіпо-та гіпертіреоз, синдром Іценко-Кушінга, акромегалія та інші. Роль фізичного терапевта у відновному лікуванні хворих.	
Тема 2.8. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків.		
14	ЛЕКЦІЯ 14. Тема: Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я. Цілі Міжнародної класифікації функціонування (МКФ). Огляд складових МКФ. Використання МКФ у фізичній терапії, ерготерапії.	1

Заняття 1.

Сутність поняття «здоров'я». Здоров'я людини. Здоров'я нації. Внесок вітчизняних вчених у розвиток теорії «здоров'я». Цілісний погляд на здоров'я. синдром *(бесіда, дискусія, порівняльний аналіз)*

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Завдання на СРС: вміти пояснити і розкрити зміст понять фізичне, фізичне, соціальне здоров'я

Заняття 2.

Рівні здоров'я. Індивідуальне здоров'я та його складові. Індивідуальне теоретичне та фактичне здоров'я. Суб'єктивне та об'єктивне здоров'я. Поняття «популяційне здоров'я». Типи здоров'я людських популяцій. Екзогенні та ендогенні чинники. Вплив природно-екологічних факторів. Поняття «соціальне здоров'я». Основні соціальні фактори. Вплив соціально-економічних чинників на здоров'я *(бесіда, дискусія, порівняльний аналіз)*

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Завдання на СРС: надати характеристики різним видам та рівням здоров'я, поняттям суб'єктивне та об'єктивне здоров'я

Заняття 3.

Громадське здоров'я. Групи показників здоров'я. Медико-демографічні показники. Показники соціального та психічного благополуччя. Комплексні показники здоров'я населення. Індекс розвитку людського потенціалу *(бесіда, дискусія, порівняльний аналіз)*.

Завдання на СРС: вміти розрахувати комплексні показники здоров'я населення та індекс розвитку людського потенціалу

Заняття 4. Основні правові засади охорони здоров'я населення України. Організаційні принципи охорони здоров'я в Україні. Місце фізичної терапії та ерготерапії в системі охорони здоров'я. Положення кваліфікаційних характеристик асистента фізичного терапевта та асистента ерготерапевта *(бесіда, дискусія, порівняльний аналіз)*.

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Завдання на СРС: знати основні документи та інструкції, які регламентують повноваження фізичного терапевта, ерготерапевта в системі охорони здоров'я України

Заняття 5.

Загальне вчення про хвороби. Поняття «хвороба». патологічний стан, патологічну реакцію, патологічний процес. Періоди хвороби, виходи хвороб, особливості перетікання інфекційних хвороб. Вчення про етіологію та патогенез. Принципи класифікації хвороб. Міжнародна класифікація хвороб. *(бесіда, дискусія, порівняльний аналіз)*.

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Завдання на СРС: знати відповідну медичну термінологію, основні принципи Міжнародної класифікації хвороб та вміти пояснити зміст поняття «хвороба»

Заняття 6.

Поняття про загальну реактивність організму. Характеристика загальних механізмів захисту організму (загальні та місцеві реакції, захисні бар'єри, пристосувальні та захисні реакції, компенсації). Специфічна реактивність організму Характеристика імунітету, його механізмів, видів, календар щеплень. Література [№1, Розд.3, №2, Розд.3, №5, Розд.4, конспект лекцій]

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Завдання на СРС: Завдання на СРС – мати уяву про календар щеплень та знати латинські медичні терміни з теми заняття.

Заняття 7.

Алгоритм обстеження хворого. Основні складові анамнезу та особливості співбесіди із хворим з різними патологіями. Клінічні методи діагностичного обстеження хворих

Вимоги до організації огляду хворих, характеристика методів пальпації, перкусії, аускультації. Спеціальні методи дослідження хворих. Лабораторні методи дослідження, методи отримання зображення органів, ендоскопічні методи дослідження, методи функціонального тестування, нетрадиційні методи діагностики

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Завдання на СРС – вивчити технологію збору анамнезу та знати латинські медичні терміни з теми заняття.

Заняття 8.

Загальна характеристика хвороб серцево-судинної системи. Основні симптоми серцево-судинних захворювань. Ішемічна хвороба серця. Гіпертонічна хвороба. Серцева недостатність. Вади серця. *(бесіда, дискусія, порівняльний аналіз).*

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Завдання на СРС: знати медичну термінологію, основні симптоми та синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи та методи обстеження хворих.

Заняття 9.

Загальна характеристика хвороб органів дихання. Основні симптоми захворювань органів дихання. Хронічні обструктивні хвороби легень. Астма бронхіальна. Пневмонія. Дихальна недостатність. Легенева гіпертензія *(бесіда, дискусія, порівняльний аналіз).*

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Завдання на СРС: знати медичну термінологію, основні симптоми та синдроми при захворюваннях дихальної системи та методи обстеження хворих.

Заняття 10.

Загальна характеристика хвороб нервової системи. Патологічні процеси в нервовій системі. Розлади мозкового кровообігу. Дегенеративні хвороби нервової системи. *(бесіда, дискусія, порівняльний аналіз).*

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Завдання на СРС: знати медичну термінологію, основні симптоми та синдроми при захворюваннях нервової системи та методи обстеження хворих.

Заняття 11.

Загальна характеристика хвороб опорно-рухового апарату людини. Відповідна медична термінологія. Патологічні процеси в кістково-м'язовій системі. Основні симптоми рухових порушень, методи їх оцінки *(бесіда, дискусія, порівняльний аналіз).*

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Завдання на СРС: знати медичну термінологію, основні симптоми та синдроми при захворюваннях опорно-рухового апарату людини та методи обстеження хворих.

Заняття 12.

Характеристика захворювань травної системи. Ознаки патології травної системи: гастрит, дуоденіт, гепатит, коліт, панкреатит, виразкова хвороба шлунку і 12-палої кишки, харчові отруєння та інфекційні захворювання.

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Завдання на СРС – знати основні ознаки захворювань травної системи, знати латинські медичні терміни з теми заняття.

Заняття 13.

Захворювання ендокринної системи та обміну речовин. Характеристика ендокринних захворювань: цукровий діабет, захворювання щитовидної залози, ожиріння, хвороба Іценко-Кушинга, бронзова хвороба, карликовість, гігантизм.

Перелік дидактичних засобів: Мультимедійне забезпечення (презентації POWER POINT)

Завдання на СРС – знати ознаки ожиріння та цукрового діабету, методи їх діагностики та латинські медичні терміни з теми заняття.

Заняття 14. Проведення модульної контрольної роботи (МКР)

Завдання на СРС: підготуватися до МКР за контрольними питаннями до МКР

Надається інформація (за розділами, темами) про всі навчальні заняття (лекції, практичні, семінарські, лабораторні) та надаються рекомендації щодо їх засвоєння (наприклад, у формі календарного плану чи деталізованого опису кожного заняття та запланованої роботи).

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студента (96 годин) передбачає підготовку до аудиторних занять та контрольних заходів, самостійне опанування окремими темами та підготовку презентації.

Розподіл годин СРС: підготовка до лекції – 1 година; підготовка до практичного заняття – 4 години; підготовка до контрольної роботи – 6 години; підготовка до екзамену – 20 годин.

1. З кредитного модуля заплановано проведення однієї модульної контрольної роботи (МКР), яка проводиться на останньому занятті курсу. Питання до МКР представлено в Додатках

Основна ціль МКР	- визначити рівень засвоєння студентами теоретичного матеріалу, викладеного на лекціях №1-14 та матеріалів, засвоєних під час самостійної роботи, уміння логічно і змістовно викладати свої знання в письмовій формі.
<u>Місце проведення МКР</u>	- модульна контрольна робота проводиться он-лайн на <u>практичному занятті №14</u> та розрахована на одну академічну годину .

Методика проведення МКР: студентам видаються модульні контрольні завдання, які складаються з трьох питань. Модульна контрольна робота виконується письмово. Результати МКР оголошуються студентам на наступний день. Студент має право покращити свої бали з МКР у разі її своєчасного написання на запланованому занятті. На МКР студентам не дозволяється користуватись конспектом.

2. З кредитного модуля заплановано виконання індивідуального самостійного завдання – написання реферату. Приблизні теми рефератів представлено в Додатковій інформації.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Всі студенти під час навчання дотримуються положень «Кодексу честі КПІ ім.І. Сікорського» (розділи 2 та 3) про що письмово дають згоду.

Політика співпраці: співпраця студентів у розв'язанні проблемних завдань дозволена, але відповіді кожний студент захищає самостійно. Взаємодія студентів під час іспиту / тестування категорично забороняється і будь-яка така діяльність буде вважатися порушенням академічної доброчесності згідно принципів університету щодо академічної доброчесності.

На лекції педагог у словесній формі розкриває сутність наукових понять, явищ, процесів, логічно пов'язаних та об'єднаних загальною темою. Ефективність навчання на лекціях неможливе без широкого використання наочних методів, які передбачають використання ілюстрацій та презентацій. При цьому студенти мають розуміти, що основне джерело отримання наукової інформації — не викладач, а книга. Тому важливо щоб студенти самостійно працювали з книгою: читали, конспектували додаткову інформацію до лекційного матеріалу. Ведення конспекту дає змогу студенту: краще підготуватись до екзамену з кредитного модуля; вирішити спірні питання щодо відповідей (не повна, неточна відповідь) студента на екзамені; викладачу зарахувати пропущені студентом лекції з неповажної причини.

Ефективність проведення практичних занять неможливе без використання презентацій з теми заняття, які готують студенти відповідно до завдань до СРС. На практичних заняттях викладач використовує контроль знань студентів шляхом усного опитування, оцінювання та обговорення презентацій з теми заняття, які підготовлені студентами. Особливу увагу звертають на знання студентами основ медичної етики, медичної психології, моральних якостей медичного працівника, особливостей спілкування із хворими з різними захворюваннями, дітьми та їх батьками, відповідальності за неналежне виконання обов'язків медичного працівника.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтингова система оцінювання
кредитного модуля «**Основи медичних знань та загальна теорія здоров'я**»

Поточний контроль:

1. Рейтинг студента з кредитного модуля розраховується виходячи із 100-бальної шкали, з них 60 балів складає стартова шкала.

Стартовий рейтинг складається з балів, що студент отримує за:

- роботу на практичних заняттях ;
- виконання реферату;
- виконання модульної контрольної роботи (МКР);

2. Критерії нарахування балів:

2.1. Робота на практичних заняттях (13 занять x 3 = **39 балів**):

- активна творча робота – 2 бали;
- плідна робота – 1 бал;
- пасивна робота – 0 балів.

2.2. Виконання модульної контрольної роботи (МКР) - **10 балів**

- бездоганна робота – 10 - 9 балів;
- є певні недоліки у підготовці у виконанні роботи – 8 - 7 балів;
- є значні помилки та недоліки – 6 – 4 балів
- робота не виконана 3 - 0 балів.

2.3. Виконання реферату – **11 балів**

- творчо виконана робота – 11 - 9 балів;
- роботу виконано з незначними недоліками – 8-7 балів;
- роботу виконано з певними помилками – 6 - 4 балів;
- роботу не зараховано (не виконано або є грубі помилки) – 3 - 0 балів.

Календарний контроль: провадиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог Силабусу. Умовою позитивної першої атестації є отримання не менше 14 балів за всі практичні заняття (на час атестації). Умовою позитивної другої атестації – отримання не менше 28 балів, виконання всіх завдань (на час атестації) за умови зарахування МКР .

Семестровий контроль: екзамен

3. Екзамен студенти здають **он-лайн – тест в Гуглформі** – 40 питань
(виходячи з розміру шкали $R_E = 40$ балів.)

Максимальна кількість балів за екзамен = 40 балів

Умовою допуску до екзамену є зарахування реферату, виконання модульної контрольної роботи не менше ніж на 8 балів та стартовий рейтинг (r_C) не менше 50 % від R_C , тобто 30 балів.

Рейтингова шкала з дисципліни складає: $RD = R_C + R_E = 100$ балів

Сума балів контрольних заходів складає: $R_C = 39 + 10 + 11 = 60$ балів.

Екзаменаційна складова шкали дорівнює: $R_E = RD - R_C = 100 - 60 = 40$ балів

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Зараховуються

результати неформальної/інформальної освіти, які відносяться до дисципліни за наявності сертифікату або іншого підтверджуючого документу.

Дистанційне навчання через проходження додаткових он-лайн курсів за певною тематикою допускається за умови погодження зі студентами.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній освіті, регулюються Положенням про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/ інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/node/179>) згідно зі Стандартами і рекомендаціями щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (п. 1.4). Перезарахована може бути як навчальна дисципліна повністю, так і її складові (змістовні модулі).

Згідно Наказу №НОН/164/2022 від 31.05.2022 р. «Про особливості визнання результатів навчання в умовах правового режиму воєнного стану» https://document.kpi.ua/files/2022_НОН-164.pdf КПІ ім. Ігоря Сікорського, передбачено спрощену Процедуру валідації результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті (пп.2.7-2.14 Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті), а саме – можливість звернення до викладача за наявності відповідних документів.

Студент надає документ, що підтверджує проходження дистанційного курсу (у разі проходження повного курсу) або надає виконані практичні завдання з дистанційного курсу та за умови проходження усної співбесіди з викладачем за пройденими темами може отримати оцінки за контрольні заходи, які передбачені за вивченими темами (експрес-контрольні / тестові завдання, практичні роботи).

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено: Старший викладач кафедри ББЗЛ - Латенко Світлана Борисівна

Ухвалено кафедрою Біобезпеки і здоров'я людини (протокол №1 від 30.08.2023р.)

Погоджено Методичною комісією факультету біомедичної інженерії (протокол №1 від 01.09.2023р.)

Доаток 1

Перелік питань до модульної контрольної роботи

Питання №1

Тема 2.2. *Характеристика захворювань серцево-судинної системи людини*

1. Основні показники нормальної роботи серцево-судинної системи.
2. Класифікація хвороб серця і судин.
3. Характеристика вроджених і набутих вад серця.
4. Чинники ризику виникнення ішемічної хвороби серця
5. Чинники ризику виникнення атеросклерозу
6. Напрямки профілактики захворювань серцево-судинної системи.
7. Характеристика інфаркту міокарду і причини його виникнення
8. Гіпертонічна хвороба, етіологія патогенез, профілактика.
9. 1 допомога при гострій серцевій недостатності, непрямий масаж серця.
10. Ревматизм, характеристика, причини виникнення, профілактика.

Питання №2

Тема 2.3. *Характеристика захворювань дихальної системи людини*

1. Основні дихальні об'єми та їх значення для встановлення діагнозу
2. Поняття газообмін, його зміни при захворюваннях органів дихання
3. Характеристика поняття « недостатність зовнішнього дихання»
4. Методи визначення легеневої недостатності
5. Характеристика захворювань дихальної системи - риніт, бронхіт, трахеїт, ознаки,
6. Характеристика пневмонії та емфіземи легень, плевриту, ознаки, профілактика.
7. Туберкульоз, характеристика, причини виникнення, ознаки, профілактика
8. Бронхіальна астма, характеристика, причини виникнення, методи лікування.
9. Основні ознаки захворювань дихальної системи.
10. Перша допомога при розладах дихання, штучне дихання – методика.

Питання №3

Тема 2.5. *Характеристика захворювань опорно-рухового апарату людини*

1. Загальна характеристика м'язової системи людини
2. Загальна характеристика кісткової системи людини
3. Загальна характеристика суглобів і зв'язок людини
4. Класифікація захворювань опорно-рухового апарату людини
5. Характеристика забоїв та розтягнень, ознаки.
6. Характеристика переломі та вивихів, механізми виникнення
7. Загальні ознаки травм опорно-рухового апарату та перша допомога
8. Особливості травм ОРА у спортсменів
9. Загальні підходи до реабілітації після травм опорно-рухового апарату.
10. Характеристика запальювальних захворювань ОРА

Приблизні теми рефератів

Патологія серцево-судинної системи людини

1. Ревматизм, етіологія, патогенез, профілактика, реабілітація.
2. Гіпертонічна хвороба, етіологія, патогенез, профілактика, реабілітація.
3. Атеросклероз, етіологія, патогенез, профілактика, реабілітація.
4. Інфаркт міокарда, етіологія, патогенез, профілактика, реабілітація.
5. Ішемічна хвороба серця, етіологія, патогенез, профілактика.
6. Порушення мозкового кровообігу, етіологія, патогенез, профілактика.
7. Реанімація, штучне дихання й непрямий масаж серця (показання, техніка).

8. Кровотечі, види кровотеч, 1-я допомога.
9. Вади серця, етіологія, патогенез, характеристика.

Патологія дихальної системи людини

1. Бронхіальна астма, етіологія, патогенез, профілактика.
2. Пневмонія, етіологія, патогенез, профілактика, реабілітація.
3. Туберкульоз, етіологія, патогенез, профілактика.

Патологія опорно-рухового апарату людини

1. Артрози, етіологія патогенез, профілактика.
2. Артрити, етіологія, патогенез, профілактика
3. Поняття про травму, основні види травм, 1-я допомога.
4. Сколіоз, етіологія, патогенез, профілактика.
5. Остеохондроз, етіологія, патогенез, профілактика, реабілітація.
6. Фізичний розвиток людини, характеристика конституціональних типів.

Патологія центральної та периферичної нервової систем.

1. Травми головного мозку, класифікація, характеристика, 1-я допомога.
2. ДЦП, етіологія, патогенез, профілактика.
3. Травми спинного мозку, етіологія, патогенез, характеристика, 1-я допомога
4. Травми черепа та хребта , перша допомога.
5. Радикуліт, етіологія, патогенез, профілактика.

Патологія травної системи людини.

1. Коліт, класифікація, етіологія, патогенез, профілактика.
2. Виразкова хвороба шлунку та 12-перстної кишки, етіологія, патогенез, профілактика.
3. Панкреатит, етіологія, патогенез, профілактика.
4. Хвороба Боткіна, етіологія, патогенез, профілактика
5. Характеристика інфекційних захворювань травної системи

Патологія ендокринної системи людини та обміну речовин

1. Ожиріння, види, ступені, профілактика.
2. Цукровий діабет, етіологія, патогенез, профілактика.
3. Спадковість і її роль у виникненні хвороб обміну речовин

Перелік питань які виносяться на екзамен

Суспільне здоров'я, принципи формування, прогнозування і керування здоров'ям.

1. Людина і її здоров'я з позицій системного підходу.
2. Характеристика основних чинників, від яких залежить рівень здоров'я
3. Роль фізичної культури і спорту в формуванні здоров'я
4. Основні критерії норми.
5. Методи, показники та критерії оцінки рівня здоров'я.
6. Здоровий спосіб життя, його складові.
7. Експрес-методика оцінки рівня фізичного здоров'я жінок та чоловіків
8. Основні принципи формування психічного здоров'я.
9. Інтегративний підхід до керування здоров'ям.

Індивідуальне здоров'я, його сутність, прояви, методологія визначення.

1. Здоров'я індивіда, як медико-біологічна та соціальна категорія.
2. Основні складові процесу самоорганізації
3. Складові індивідуального здоров'я.
4. Класифікація і характеристика діагностичних моделей
5. Інформативність рівня соматичного здоров'я
6. Кореляція між рівнем соматичного здоров'я та процесами старіння.
7. Оцінка здоров'я спортсменів по резервам енергопотенціалу.

Причини виникнення хвороб та механізми їх розвитку

1. Характеристика поняття «здоров'я», «хвороба» патологічний стан

2. Періоди хвороби, виходи хвороб
3. Особливості перетікання інфекційних хвороб
4. Поняття про етіологію, класифікація причин хвороб, їх характеристика
5. Поняття про патогенез, механізми патогенезу, їх характеристика.
6. Поняття «Конституція», найбільш поширені класифікації конституції.
7. Поняття про спадковість людини, матеріальні носії спадковості
8. Поняття про генні і хромосоми.
9. Роль мутацій в розвитку людини.

Характеристика захворювань серцево-судинної системи людини

1. Основні показники нормальної роботи серцево-судинної системи.
2. Класифікація хвороб серця і судин.
3. Характеристика вроджених і набутих вад серця.
4. Чинники ризику виникнення ішемічної хвороби серця
5. Чинники ризику виникнення атеросклерозу
6. Напрямки профілактики захворювань серцево-судинної системи.
7. Характеристика інфаркту міокарду і причини його виникнення
8. Гіпертонічна хвороба, етіологія патогенез, профілактика.
9. Ревматизм, характеристика, причини виникнення, профілактика.
10. Основні симптоми і синдроми захворювань серцево-судинної системи

Характеристика захворювань дихальної системи людини

1. Характеристика поняття «недостатність зовнішнього дихання»
2. Методи визначення легеневої недостатності
3. Характеристика гострих захворювань дихальної системи - риніт, бронхіт, трахеїт, ознаки, профілактика
4. Характеристика пневмонії та емфіземи легень, плевриту, ознаки,
5. Туберкульоз, характеристика, причини виникнення, ознаки, профілактика
6. Бронхіальна астма, характеристика, причини виникнення, методи лікування.
7. Основні симптоми та синдроми захворювань дихальної системи.

Характеристика захворювань опорно-рухового апарату людини

1. Загальна характеристика м'язової системи людини
2. Загальна характеристика кісткової системи людини
3. Загальна характеристика суглобів і зв'язок людини
4. Класифікація захворювань опорно-рухового апарату людини
5. Характеристика забоїв та розтягнень, ознаки.
6. Характеристика переломів та вивихів, механізми виникнення
7. Загальні ознаки травм опорно-рухового апарату та перша допомога
8. Особливості травм ОРА у спортсменів
9. Загальні підходи до реабілітації після травм і захворювань ОРА.

Характеристика запалювальних захворювань ОРА

Характеристика захворювань нервової системи людини

1. Класифікація захворювань нервової системи людини.
2. Основні ознаки порушень роботи центральної нервової системи
3. Основні ознаки порушень роботи периферичної нервової системи.
4. Методи діагностики захворювань нервової системи
5. Загальні підходи до реабілітації захворювань нервової системи
6. Травми черепа, характеристика, ознаки, перша допомога
7. Травми хребта, ознаки, перша допомога.
8. Характеристика запалювальних захворювань нервової системи
9. Характеристика рухових порушень нервової системи

